

Par svešvārdu rakstību un izrunu.

J.V. Strautnieks sava raksta "Latvieši bez labas latviešu valodas?" ("Laika" š.g. 15. janv. nra) spriež, ka latviešu valodniekiem būtu jāsadomā svešu īpašvārdu izrunas un rakstības vardnīcas, īpaši ģermaņu un romāņu valodu īpašvārdiem. Par grūtībām svešu vietu un personu vārdu izrunā un rakstībā mūsu trimdas prese rakstījis jau dažkārt - bet tādās nav tikai latviešiem vien: jebkuras pasaules valodas runātājiem jāsadomā ar sarežģītājam problemam, ka īsti rakstīt un izrunāt cittautu cilvēku un vietu nosaukumus. Ka varētu rakstīt tā, ka raksta oriģinalvaloda, var spriest tikai naīvi apstākļu nepazīņi. Lai sasniegtu vēlamo vienveidību, stabilitāti un optimālo formālo pareizību, īstais ceļš ir - iepazīties ar dotās svešvalodas savdabībām, vienoties par vislietderīgākajiem "parcelumu" principiem un pēc tam sastādīt attiecīgos praktiskos vadopus (vardnīcas). Mūsu valodai šie darbi plašos apjomos jau ~~veikti~~ veikti dzimtene, Zinātņu akadēmijas valodniecības specialistiem šāda veida vadopus un vārdu sarakstus izstrādājis. Jau publicēti ap desmit gramatu, starp citu, arī par angļu, franču, vācu, spāņu, poļu, itāliešu u.v.c. vietu un personu vārdu rakstību un pareizrunu latviešu valoda, lielāko tiesu ap 80 - 120 lapp. biezās. Aktualākos no šie vadopus (tie satur arī pravus vārdu reģistrus) varētu izdot (fotopārspiedumā) kāds no trimdas apgādiem. Event. arī kāda no mūsu biedrībām, varbut Čikagas baltoologu kopa vai filologu Akadēmiska organizācija Rāmave - ja kāds bagāts mecenāts varētu aizdot vajadzīgos naudas līdzekļus. Apmeram 4500 zviedru kronu (= apm. 900 \$) katrai grāmatai, kas pēc grāmatu pārdošanas varētu tikt šim kultūras darba sekretājam atmaksāti. Bet nebūsim illūziju cilvēki - un nedomāsim, ka šādi turīgi atbalstītāji jau nu atradīsies.

Kārlis Draviņš
Lunda, Zviedrija.